

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

LPJA

LIETUVOS PROJEKTAVIMO
ĮMONIŲ ASOCIACIJA

PROJEKTAVIMO PASLAUGŲ PIRKIMŲ GAIRĖS

Rekomendacinio pobūdžio metodinė priemonė, parengta įgyvendinant Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą “Viešųjų pirkimų efektyvumo didinimas metodinėmis priemonėmis”, projekto Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0004.

TURINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS
2. NUORODOS
3. POREIKIO NUSTATYMAS
4. PIRKIMO OBJEKTAS
5. PIRKIMO VERTĖS NUSTATYMAS IR PIRKIMO BŪDO PARINKIMAS
6. PIRKIMO TECHNINĖ SPECIFIKACIJA
7. KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMAI
8. PASIŪLYMŲ VERTINIMO KRITERIJAI
9. PASIŪLYMŲ VERTINIMAS
10. PASIŪLYMUOSE NURODYTOS KAINOS VERTINIMAS
11. PIRKIMO SUTARTIES NUOSTATOS

PRIEDAI:

1. Pirkimo objektų matrica (tik elektronine forma);
2. Pavyzdiniai ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai ir jų vertinimas;
3. Pavyzdinė Techninė užduotis.

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Statinio (-ių) ar statinių grupės projektavimo paslaugų viešojo pirkimo gairių (toliau – Gairės) tikslas – padėti perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui (toliau kartu – pirkimo vykdytojas) organizuoti ir vykdyti statinio (-ių) ar statinių grupės projektavimo paslaugų (toliau – projektavimo paslaugos) viešuosius pirkimus (toliau – pirkimas), atliekamus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) arba Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu (toliau – Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymas).

Gairės taikomos visų statinių (pastatų ir inžinerinių statinių) projektavimo paslaugų (statinio techninio projekto, statinio darbo projekto, statinio techninio darbo projekto, supaprastinto projekto (toliau – projektas) parengimo pirkimams. Vadovaujantis STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 5 punktu, statiniai klasifikuojami pagal jų naudojimo paskirtį į:

- pastatus – gyvenamuosius ir negyvenamuosius;
- inžinerinius statinius – susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus, hidrotechnikos statinius ir kitus inžinerinius statinius.

Pirkimo vykdytojas, pirkdamas projektavimo paslaugas, privalo atsižvelgti į statinio paskirtį ir parinkti tinkamiausią pirkimo būdą bei vertinimo kriterijus.

Gairėse pateikiami siūlymai, kaip tiksliau apibūdinti pirkimo objektą, rengiant techninę specifikaciją, nustatyti pasiūlymų vertinimo kriterijus ir sąlygas, projektavimo paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo ar pirkimo–pardavimo sutarties (toliau – pirkimo sutartis) svarbiausias nuostatas.

1 priede pateikiamas orientacinis sąrašas pirkimų, kuriuos pirkimo vykdytojui reikės atlikti, įsigyjant projektavimo ir inžinerines paslaugas, atsižvelgiant į statinių paskirtis ir kategorijas.

DĖMESIO!

- Šios rekomendacijos skirtos ne visiems 1 priede nurodytiems pirkimams, o tik tiems, kurie susiję su projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugomis.

Gairėse vartojamos pagrindinės sąvokos atitinka Viešųjų pirkimų įstatyme, Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais patvirtintuose statybos techniniuose

reglamentuose, Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme (toliau – Architektūros įstatymas) bei kituose norminiuose teisės aktuose nustatytas sąvokas.

2. NUORODOS

Gairėse pateikiamos nuorodos į teisės aktus, kurie yra aktualūs perkant projektavimo paslaugas. Pirkimo vykdymo metu pirkimo vykdytojai turi vadovautis aktualiomis teisės aktų redakcijomis.

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas Nr. I-1491;

Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas Nr. XIII-328;

Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1S-105 „Dėl tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos patvirtinimo“;

Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 1S-94 „Dėl numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodikos patvirtinimo“;

Kainodaros taisyklių nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95 „Dėl kainodaros taisyklių nustatymo metodikos patvirtinimo“;

Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“;

Lietuvos Respublikos statybos įstatymas Nr. I-1240;

Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713;

Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738;

Statybos techninis reglamentas STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-848;

Statybos techninis reglamentas STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-880;

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas Nr. I-733;

Lietuvos Respublikos architektūros įstatymas Nr. XIII-425;

Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas Nr. VIII-1185;

Projekto konkurso organizavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. D1-671 „Dėl projekto konkurso organizavimo taisyklių patvirtinimo“.

Papildomai rekomenduojama naudotis:

Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamieji ekonominiai rodikliai.

Bendrieji ekonominiai normatyvai statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymui.

Neįprastai mažos pasiūlytos kainos ar sąnaudų nustatymo ir pagrindimo gairės, skelbiamos Viešųjų pirkimų tarnybos tinklalapyje:

[http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/Neiprastai-mazos-kainos-ar-sanaudu-nustatymas-ir-pagrindimas-gaires\(1\).pdf](http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/Neiprastai-mazos-kainos-ar-sanaudu-nustatymas-ir-pagrindimas-gaires(1).pdf)

Ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo gairės, skelbiamos Viešųjų pirkimų tarnybos tinklalapyje:

[http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/ENPV_gaires_galutinis_su%20logo%2010_31\(4\).pdf](http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/ENPV_gaires_galutinis_su%20logo%2010_31(4).pdf)

Tiekėjų pašalinimo pagrindų, kvalifikacijos reikalavimų, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų vertinimo procedūrų vadovas, skelbiamas Viešųjų pirkimų tarnybos tinklalapyje:

[http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/Proceduru%20vadovas_v2_%20atnaujinta%202017-09-12\(4\).pdf](http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/Proceduru%20vadovas_v2_%20atnaujinta%202017-09-12(4).pdf)

3. POREIKIO NUSTATYMAS

Pirkimo vykdytojas prieš pradėdamas vykdyti projektavimo paslaugų pirkimą turi įvertinti realų poreikį. Toliau pateikiamas orientacinis klausimynas, kuris padės pirkimo vykdytojui išsiaiškinti pirkimo poreikį ir geriau pasiruošti projektavimo paslaugų pirkimui:

- ar projekto rengimas iš tiesų būtinas: yra realus poreikis ir išnagrinėtos kitos alternatyvos, ar esami kiti statiniai negalėtų tenkinti atsiradusio naujo poreikio;
- kokiam objektui bus perkamos projektavimo paslaugos – atskiram statiniui ar statinių grupei, esamam, naujai statomam statiniui, rekonstruojamam ar kapitaliai remontuojam statiniui ar jų grupei;
- kokią problemą sprendžiant ir koku tikslu rengiamas projektas ir kas bus statinio naudotojas;
- ar yra teisinės galimybės sumanymo realizavimui: parengti, galiojantys teritorijų planavimo dokumentai;
- ar yra finansavimo šaltinis projektavimo paslaugų pirkimui;
- ar reali projekto realizacija: numatomų lėšų dydis bei finansavimo šaltiniai sprendinių realizavimui vėlesniame etape, statinio eksploatacijai;
- ar buvo anksčiau rengti projektai šiam statiniui, ar saugomos autorių (turtinės, neturtinės) teisės. Jeigu buvo projektai rengti anksčiau, ar jie nėra tinkami realizuoti (pilna apimtimi, dalinai, atliekant korektūrą ar pan.);
- ar yra visi techninės užduoties ir projekto parengimui reikalingi privalomi dokumentai, nurodyti 3 priede;
- ar nėra privaloma vykdyti projekto konkurso pagal Statybos įstatymo ir Architektūros įstatymo nuostatas. Projekto konkursą rekomenduojama vykdyti net jeigu ir nėra prievolės, tačiau siekiama išrinkti geriausią projekto idėją.

4. PIRKIMO OBJEKTAS

Projektavimo paslaugos turėtų būti perkamos atskirai nuo statybos rangos darbų (toliau – darbai). Darbų pirkimas kartu su projektavimo paslaugomis galėtų būti vykdomas tik išimtiniais atvejais, kai kitaip racionaliai naudodamas lėšas pirkimo vykdytojas nepasiektų reikiamo rezultato, kai pirkimo vykdytojas net neturėdamas statinio projekto gali aiškiai, tiksliai, nedviprasmiškai apibrėžti pirkimo objektą: kiekius, naudojamas medžiagas ir pan., bei kai darbus atliekantis tiekėjas prisiima visą atsakomybę už statinio projektą ir atliekamus darbus.

Pažymėtina, kad perkant projektavimo paslaugas kartu su darbais, pirkimo vykdytojas turi įvertinti tai, jog projekto vykdymo priežiūrą (kurios tikslas – kontroliuoti, kad statinys būtų statomas pagal statinio projektą ir būtų įgyvendinta statinio projekte sukurta statinio architektūra) atliks darbų rangovas arba jo subtiekęjas, todėl pavyzdžiui gali kilti rizika, kad nukentės statinio kokybė: gali būti naudojamos pigesnės medžiagos, parenkami sprendiniai, pasižymintys mažesniu ilgaamžiškumu, didinantys būsimo eksploatacines sąnaudas ir pan.

Vykdamt tarptautinį pirkimą pirkimo objektas privalo būti skaidomas į dalis, tačiau perkant projektavimo paslaugas rekomenduojama techninio darbo projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo neskaidyti, kadangi vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 9 punkto bei STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 77 punkto nuostatomis darbo projektą turi rengti projektuotojas, parengęs techninį projektą, o statinio projekto vykdymo priežiūrą atlieka statinio projekto rengėjas.

4.1. Pilnos apimties projekto parengimo paslaugų pirkimas

Vadovaujantis STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 7.5 punktu *Projektavimo darbų rangos sutartis gali būti sudaroma viena abiem projekto etapams (techniniam projektui ir darbo projektui) arba atskirai kiekvienam statinio projekto etapui (techniniam projektui, darbo projektui); vienam etapui – techniniam darbo projektui, supaprastintam projektui, paprastojo remonto ar griovimo aprašui).*

Jeigu pirkimo vykdytojas be projektavimo paslaugų numato pirkti ir projekto vykdymo priežiūrą, kai ji yra privaloma (pagal STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 74, 75 punktus) arba pirkimo vykdytojas pageidauja, kad ji būtų vykdoma, privaloma atsižvelgti į projekto rengėjo įgytas išimties teises ir projekto vykdymo priežiūrą pirkti kartu su projektavimo paslaugomis. Tuomet pirkimo objektas neskaidomas į dalis ir gali būti pasirenkamas vienas iš šių variantų:

1. techninio ir darbo projektų parengimo (kai projektavimas vykdomas dviem etapais) bei projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas;
2. techninio darbo projekto parengimo (kai projektavimas vykdomas vienu etapu) ir projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas;
3. supaprastinto projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas.

Tokiais atvejais pirkimo vykdytojas turi prašyti tiekėjo pasiūlyme pateikti (išskirti) kiekvienos paslaugos kainą (įkainį).

Pirkimo vykdytojas dėl konkretaus objekto gali sudaryti vieną pagrindinę sutartį visiems paslaugos etapams arba sudaryti preliminarąją sutartį su vienu teikėju, kurios pagrindu bus sudaromos pagrindinės sutartys kiekvienam teikiamos paslaugos etapui atskirai. Jeigu tiksliai nežinoma, kada bus vykdomi darbai, dėl ko nėra aišku, kuriuo metu reikės darbo projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų, rekomenduojama sudaryti preliminarąją sutartį ir jos pagrindu – pagrindines sutartis techninio projekto parengimui, darbo projekto parengimui ir projekto vykdymo priežiūros vykdymui.

Jeigu pirkimo vykdytojas projektavimo paslaugas perka ateityje numatomiems vykdyti projektams ir žino tik preliminarų būsimų pirkimų objektų sąrašą (ar preliminarus techninius parametrus), preliminarąją viešojo pirkimo-pardavimo sutartį rekomenduojama sudaryti su keliais tiekėjais, vėliau vykdamt atnaujintus varžymus dėl pagrindinių sutarčių sudarymo. Atnaujinto varžymosi metu pirkimo vykdytojas privalo įsitikinti, kad tiekėjas atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos ir kitus reikalavimus, už kuriuos pasiūlymų vertinimo metu buvo suteikti ekonominio naudingumo balai.

Išskirtiniais atvejais, kai tai lemtų racionalų lėšų naudojimą, darbo projekto parengimas gali būti perkamas kartu su statybos darbais. Vadovaujantis STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 9 punkto nuostatomis, *kitas projektuotojas gali rengti darbo projektą, jeigu projektuotojas, parengęs techninį projektą: nutraukė projektavimo veiklą arba nebeegzistuoja; neprieštaravo, kad darbo projektą parengtų kitas projektuotojas, apie tai statytojui patvirtindamas raštu ar nurodė techninio projekto projektavimo darbų sutartyje; gavęs statytojo sutikimą raštu,*

pasamdė kitą projektuotoją darbo projektui parengti; statybos darbai perkami kartu su projektavimo darbais (pagal statytojo parengtą techninį projektą) ir statybos rangovas atrenkamas konkurso būdu. Perkant darbus kartu su darbo projekto parengimu pirkimo dokumentuose ir sutartyje rekomenduojama numatyti tiesioginį pirkimo vykdytojo atsiskaitymą su subtiekiu – darbo projekto rengėju, jeigu darbo projekto parengimui numatoma pasitelkti subtiekią. Tokiu būdu bus išlaikomas darbo projekto rengėjo nepriklausomumas nuo rangovo.

PASTABA

- Jeigu pirkimo vykdytojas numato pirkti darbo projektą kartu su statybos darbais, pirkimo sąlygose negali riboti to paties subtieki (šiuo atveju darbo projekto rengimui) pasitelkimo skirtinguose pasiūlymuose. Esant tokiam ribojimui pirkimo vykdytojas apribotą konkurenciją, nes dažnai darbo projekto parengimui rangovai pasitelkia arba gali pasitelkti tuos pačius techninio projekto ar atskirų jo dalių rengėjus.

4.2. Projekto dalių parengimo paslaugų pirkimas

Galimi atvejai, kai tikslinga projektavimo paslaugų pirkimą vykdyti atskiroms projekto dalims. STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 7.5 punkte numatyta: „*Projektavimo darbų rangos sutartis gali būti sudaroma: <...> atskiros sutartys su keliais projektuotojais atskiriems projekto etapams, atskiroms projekto dalims ar tam tikrų statinių projektams parengti*“.

Perkant projektavimo paslaugas atskiroms projekto dalims parengti, kai sudaromos sutartys su keliais projektuotojais, pirkimo objektas gali būti apibrėžiamas taip pat, kaip ir perkant pilnos apimties projekto parengimą, bet tik nurodant konkrečią projekto dalį ar dalis:

1. techninio ir darbo projekto dalių (architektūrinės, sklypo sutvarkymo, susisiekimo konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų, šilumos tinklų ir t.t.) parengimo (kai projektavimas vykdomas dviem etapais) bei projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas;

2. techninio darbo projekto dalių (architektūrinės, sklypo sutvarkymo, susisiekimo konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų, šilumos tinklų ir t.t.) parengimo (kai projektavimas vykdomas vienu etapu) ir projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas;

3. supaprastinto projekto dalių parengimo (architektūrinės, sklypo sutvarkymo, susisiekimo konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų, šilumos tinklų ir t.t.) ir projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugų pirkimas.

PASTABA

- Pirkimo vykdytojas, pirksdamas projekto dalių parengimo paslaugas, gali numatyti, kad bus perkamas techninio projekto parengimas, išskyrus vieną projekto dalį, kuri bus perkama atskirai. Pvz. techninio projekto parengimui su projekto vadovo paslaugomis sudaroma viena sutartis su projektuotoju, tačiau projekto technologinės dalies parengimui bus sudaroma atskira sutartis arba po architektūrinės idėjos konkurso su laimėtoju sudaroma sutartis tik projekto architektūrinės dalies parengimui, o kitų projekto dalių parengimui bus vykdomas atskiras pirkimas ir pan.

STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 19 punkte numatyta, *jei statytojas nesudaro vieningos projektavimo darbų rangos sutarties su vienu projektuotoju visam projektui parengti, o sudaro kelias atskiras sutartis su projektuotojais atskiroms projekto dalims parengti, statytojas privalo paskirti viso projekto vadovą arba sutartimi įgalinti vieną iš projektuotojų*

paskirti viso projekto vadovą. Atsižvelgiant į tai, pirkimo vykdytojas sutartyse dėl projekto dalių parengimo turi nurodyti viso projekto vadovą ir aiškiai apibrėžti projekto vadovo ir projekto dalių vadovų atsakomybių ribas, funkcijas, sprendinių derinimo tvarką, terminus ir kt.

5. PIRKIMO VERTĖS NUSTATYMAS IR PIRKIMO BŪDO PARINKIMAS

Prieš pradėdamas pirkimą pirkimo vykdytojas privalo nustatyti pirkimo vertę, kuri apskaičiuojama vadovaujantis Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika.

Projektavimo paslaugų pirkimo atveju pirkimo vykdytojas sudarys nereguliaraus pobūdžio pirkimo sutartį (planuojama sudaryti pirkimo sutartis nėra skirta įprastinei pirkimo vykdytojo veiklai vykdyti), todėl pirkimo vertė turi būti skaičiuojama įvertinus numatomos sudaryti pirkimo sutarties vertę. Jeigu tuo pačiu pirkimu planuojama sudaryti kelias to paties tipo sutartis, t. y. siekiamos įsigyti paslaugos priklauso tai pačiai paslaugų grupei pagal Bendrojo viešųjų pirkimų žodyno skaitmeninio kodo pirmus tris skaitmenis, pirkimo vertė skaičiuojama jų vertes sumuojant. Projektavimo paslaugų pirkimo atveju apskaičiuodamas pirkimo vertę pirkimo vykdytojas turi atsižvelgti į mokesčius, komisinį atlyginimą ir kitokį atlyginimą už paslaugas.

Perkant projektavimo paslaugas konkretus numatomos pirkimo vertės nustatymas galimas keliais būdais:

- pirkimo vertė nustatoma įvertinus kitų panašių pirkimų rezultatus, kurių metu buvo perkamos analogiškų statinių projektavimo paslaugos. Tokiu atveju pirkimo vykdytojui rekomenduojama įvertinti ne tik savo vykdytus pirkimus, bet ir kitų pirkimų viešai skelbiamus duomenis (ataskaitas, paskelbtas sutartis ir pan.);
- pirkimo vykdytojas, siekdamas pasirengti pirkimui, gali prašyti suteikti arba gauti nepriklausomų ekspertų, institucijų ar kitų rinkos dalyvių konsultacijas. Konsultacijos turi būti vykdomos nepažeidžiant viešųjų pirkimų principų ir nesukuriant išskirtinių sąlygų konsultacijose dalyvavusiems tiekėjams;
- pirkimo vertė nustatoma pagal rangos darbų kainą, kai žinomas preliminarus numatomų skirti investicijų rangos darbams dydis (preliminari sąmata). Tuomet projektavimo paslaugų pirkimo vertė gali būti nustatoma, vadovaujantis Bendraisiais ekonominiais normatyvais statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymui, kur numatyta, kad projektavimo ir kitų inžinerinių paslaugų vertė skaičiuojama nuo sklypo paruošimo, statinių ir jų dalių statybos bei įrengimo kainos:
 - a) Naujiems statiniams statyti:
 - 9 proc., kai statinio skaičiuojamoji kaina iki 0,145 mln. Eur;
 - 7 proc. kai statinio skaičiuojamoji kaina daugiau kaip 0,145 iki 1,45 mln. Eur;
 - 5 proc., kai statinio skaičiuojamoji kaina daugiau kaip 1,45 mln. Eur.
 - b) Statiniams remontuoti ir rekonstruoti:
 - 10 proc., kai statinio skaičiuojamoji kaina iki 0,145 mln. Eur;
 - 8 proc., kai statinio skaičiuojamoji kaina daugiau kaip 0,145 iki 1,45 mln. Eur;
 - 6 proc., kai statinio skaičiuojamoji kaina daugiau kaip 1,45 mln. Eur.
 - c) Projektavimo ir kitų inžinerinių paslaugų išlaidų paskirstymas pagal paskirtį:
 - 72 proc. projektavimo darbams (tyrinėjimams, projektavimo sąlygų gavimui, projekto parengimui);
 - 14 proc. statybos techninei priežiūrai;
 - 7 proc. statinio projekto vykdymo priežiūrai;
 - 7 proc. projekto ekspertizei.

Pirkimo vykdytojas gali nustatyti rangos darbų preliminarą vertę pagal aktualias Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamųjų ekonominių rodiklių rekomendacijas, atsižvelgiant į statinio paskirtį, apimtis, statybos sąlygas ir pan. ir ją įvertinus gali apskaičiuoti projektavimo paslaugų numatomo pirkimo vertę pagal aukščiau nurodytą būdą.

Kai projektavimo paslaugų pirkimo objektas neskaidomas į dalis, t. y. perkamos techninio ir darbo projektų parengimo bei projekto vykdymo priežiūros (kai ji privaloma ar kai ją numatoma vykdyti) paslaugos, rengiantis projektavimo paslaugų pirkimui, pirkimo vykdytojas privalo įvertinti ir projektavimo paslaugų sudedamųjų dalių (kainos pasiskirstymo) preliminarias kainas, t. y. įvertinti techninio projekto parengimo, darbo projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros kainas. Įsivertinęs ir dokumentuose užfiksavęs preliminarias projektavimo paslaugų kainas pirkimo vykdytojas turės galimybę pirkimo metu vertinti ir kiekvienos pozicijos paslaugų kainos priimtinumą.

Lentelė Nr. 1. **Rekomenduotinas kainos pasiskirstymas**

Projektavimo paslaugos etapas	Rekomenduojama projektavimo paslaugos etapo vertė, eurais	Pavyzdys
1. Techninis projektas	X Eur	10.000,00 Eur
2. Darbo projektas	55-80 proc. techninio projekto X Eur kainos	6.000,00 Eur
3. Projekto vykdymo priežiūra	12-20 proc. techninio projekto X Eur kainos	1.800,00 Eur
Bendra kaina	1+2+3	17.800,00 Eur

Pirkimo vykdytojas, nustatęs pirkimo vertę, parenka pirkimo būdą vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 4 straipsnio ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 12 straipsnio nuostatomis. Projektavimo paslaugos gali būti perkamos vykdant tarptautinį, supaprastintą arba mažos vertės pirkimą, priklausomai nuo pirkimo vertės. Tarptautinis ir supaprastintas pirkimas turi būti vykdomas vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu arba Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymu, o mažos vertės pirkimų atveju – Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu (juo turi vadovautis perkančiosios organizacijos) ir mažos vertės pirkimų vykdymo taisyklėmis (jomis turi vadovautis perkantieji subjektai).

Jeigu projekto idėjai išrinkti buvo vykdytas projekto konkursas ir projekto konkursas buvo vykdomas ne kaip paslaugų pirkimo dalis, pirkimo vykdytojas turi teisę paslaugų pirkimą tęsti neskelbiamų derybų būdu, į derybas pakviesdamas projekto konkurso laimėtoją arba visus laimėtojus (pirmąsias vietas užėmusius dalyvius).

6. PIRKIMO TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

Pirkimo techninė specifikacija rengiama vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 37 straipsniu ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 50 straipsniu. Ji turi būti parengta taip, kad užtikrintų sąžiningą konkurenciją ir nediskriminuotų teikėjų, būtų pasiektas norimas projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų rezultatas. Pagal Statybos įstatymo 2 straipsnio 102 dalį, *Techninė užduotis (atitinka Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nurodytą techninę specifikaciją) – dokumentas, kuriame nurodomos visos statinio projekto rengimo paslaugos ir planuojamo statyti statinio pagrindiniai funkciniai, architektūriniai, techniniai, kokybiniai, ekonominiai, kiti rodikliai ir reikalavimai, kuriais būtina vadovautis rengiant statinio projektą.*

Techninėje užduotyje turi būti tiksliai, aiškiai ir nedviprasmiškai apibūdintas pirkimo objektas, nurodytos būsimo statinio naudojimo charakteristikos, leidžiančios nustatyti projekto apimtį, paslaugų suteikimo terminus ir būtinus minimalius valandinius laiko resursus (projekto vykdymo priežiūros paslaugų minimalus valandų skaičius objekte). Techninėje užduotyje neturėtų būti pateikiami nei per daug detalūs reikalavimai, ribojantys projekto rengėjo indėlį, nei per daug abstraktūs, kurie neleistų projekto rengėjui suprasti sumanymo, laukiamo rezultato. Pavyzdinė techninė užduotis pateikiama 3 priede.

REKOMENDUOJAMA

- Techninėje užduotyje pirkimo vykdytojas turėtų nurodyti orientacinį investicijų dydį, numatomą skirti darbams, projekto realizavimui (kai jis žinomas), kad projekto rengėjai teikdami pasiūlymą galėtų kuo tiksliau įvertinti numatomas projektavimo apimtis.

Viešųjų pirkimų įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 50 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „*Visų pirkimų, skirtų fiziniams asmenims (visai visuomenei, pirkimo vykdytojo valstybės tarnautojams ar darbuotojams), techninės specifikacijos, išskyrus pagrįstus atvejus, turėtų būti parengtos taip, kad jose būtų atsižvelgta į neįgalųjų kriterijus ir tinkamumą visiems naudotojams. Jeigu Europos Sąjungos ar nacionaliniu teisės aktu yra nustatyti privalomi neįgalųjų kriterijai ir tinkamumo visiems naudotojams kriterijai, pirkimo vykdytojas privalo jais vadovautis rengdamas technines specifikacijas*“.

Techninėje užduotyje privaloma numatyti, kokie universaliojo dizaino reikalavimai, įgyvendinant principą, *tai, kas tinka neįgaliesiems, tinka visiems*, yra keliami konkrečiau pirkimo atveju ir kuriuos tiekėjas privalės įgyvendinti rengdamas projektą. Dažniausiai išskiriami universaliojo dizaino principai pateikiami 3 priede.

Jeigu pirkimo vykdytojas nori universaliojo dizaino sprendinių įgyvendinimą numatyti kaip pasiūlymo vertinimo kriterijų, tokiu atveju rekomenduojama vykdyti projekto konkursą ir kaip vieną iš vertinimo kriterijų numatyti universaliojo dizaino principų įgyvendinimą.

7. KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMAI

Pirkimo vykdytojas privalo išsiaiškinti, ar paslaugų tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas, todėl jis turi teisę pirkimo dokumentuose nustatyti būtinus tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus ir nurodyti šių reikalavimų atitiktį patvirtinančius dokumentus. Nustatyti tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. Tikrinant tiekėjų kvalifikaciją, pasirinktinai atsižvelgiama į:

1. teisę verstis atitinkama veikla;
2. finansinį ir ekonominį pajėgumą;
3. techninį ir profesinį pajėgumą.

Pirkimo dokumentuose turi būti numatyti tik minimalūs kvalifikacijos reikalavimai, kurie būtini sutarčiai įvykdyti. Jeigu siekiama išsirinkti aukštesnės kvalifikacijos tiekėją, rekomenduojama neriboti konkurencijos per aukštais kvalifikacijos reikalavimais, o dalį ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų nustatyti kvalifikacijos vertinimui.

PASTABA

- Su kvalifikacija susiję vertinimo kriterijai gali būti nustatyti tik vertinant pirkimo sutarčiai įvykdyti paskirtų darbuotojų kvalifikaciją ir patirtį, kai tai daro reikšmingą įtaką pirkimo sutarties įvykdymo kokybei. *Pavyzdžiui, minimaliuose kvalifikacijos reikalavimuose nurodyta, kad tiekėjas privalo turėti susisiekimo dalies projekto vadovą, kuriam suteikta teisė eiti projekto dalies vadovo pareigas (privaloma turėti kvalifikacijos atestatą). Už ilgesnę darbo patirtį ir kelių panašių objektų projektavimo paslaugų atlikimą suteikiami papildomi balai, vertinant kainos ir kokybės santykį. Privalu, kad šis projekto dalies vadovas ir vykdytų numatytas funkcijas, o paaiškėjus, kad tiekėjas neužtikrino šio projekto dalies vadovo dalyvavimo vykdant sutartį, nustatomas sutarties nuostatų pažeidimas.*
- Pirkimo vykdytojas sutartyje turi nusimatyti sutarties vykdymo priežiūros sąlygas, kurios užtikrintų, kad sutarties vykdymo metu paslaugas teiks tiekėjo pasiūlyme nurodytas personalas.

Lentelė. Nr.2. **Kvalifikacijos reikalavimai perkant projektavimo paslaugas**

1. Teisė verstis projektavimo veikla (<u>nustatoma pagal poreiki</u>)			
Kvalifikacijos reikalavimas	Pateikiami dokumentai		
Tiekėjas turi teisę verstis projektavimo veikla	Ypatingieji statiniai	Neypatingieji statiniai	Nesudėtingieji statiniai
	Tiekėjo (juridinio asmens) Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro išplėstinio išrašo kopija ar įstatų atitinkamos dalies kopija, ar kitų dokumentų, kuriuose būtų nurodyta tiekėjo teisė verstis projektavimo veikla, kopijos; tiekėjo (fizinio asmens) teisė verstis projektavimo veikla patvirtinančių dokumentų – Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytų institucijų išduotų kvalifikacijos atestatų-kopijos; užsienio šalies tiekėjo ¹ teisė verstis atitinkama veikla patvirtinančių dokumentų (atitinkamos užsienio šalies institucijos (profesinių ar veiklos tvarkytojų, valstybės įgaliotų institucijų, kaip yra nustatyta toje valstybėje, kurioje tiekėjas registruotas) išduotų dokumentų ar priesaikos deklaracijos, liudijančios tiekėjo teisę verstis atitinkama veikla) kopijos.	Tiekėjo (juridinio asmens) Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro išplėstinio išrašo kopija ar įstatų atitinkamos dalies kopija; tiekėjo (fizinio asmens) teisė verstis projektavimo veikla patvirtinančių dokumentų (pavyzdžiui, verslo liudijimo) ar kitų dokumentų, kuriuose būtų nurodyta tiekėjo vykdoma veikla, kopijos; užsienio šalies tiekėjo ¹ teisė verstis atitinkama veikla patvirtinančių dokumentų (atitinkamos užsienio šalies institucijos (profesinių ar veiklos tvarkytojų, valstybės įgaliotų institucijų, kaip yra nustatyta toje valstybėje, kurioje tiekėjas registruotas) išduotų dokumentų ar priesaikos deklaracijos, liudijančios tiekėjo teisę verstis atitinkama veikla) kopijos.	
Sutarties sąlyga: Ypatingojo statinio projektuotojai ir ypatingojo arba neypatingo statinio kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje projektuotojai – <u>užsienio šalių tiekėjai</u> ¹ pateikia Statybos įstatymo nustatyta tvarka išduoto Teisės pripažinimo dokumento kopiją.			

2. Finansinis ir ekonominis pajėgumas (<u>nustatoma pagal poreiki</u>)	
Kvalifikacijos reikalavimas	Pateikiami dokumentai
2.1. Bendrosios metinės pajamos iš projektavimo veiklos per paskutinius 3 finansinius metus, o jeigu tiekėjas įregistruotas ar veiklą atitinkamoje srityje pradėjo vėliau – nuo jo įregistravimo dienos. Kriterijaus reikšmė - nurodoma konkreti bendrųjų metinių pajamų iš projektavimo veiklos suma. Tiekėjas turi atitikti keliamą reikalavimą (turėti reikalaujama pajamų sumą) kiekvienais pirkimo dokumentuose nurodytais finansiniais metais. <i>Nustatant reikalavimą, turi būti aiškiai įvardijama veikla, su kuria susijęs atliekamas pirkimas, jos pernelyg nesusiaurinant.</i>	Paskutinių 3 finansinių metų, o jeigu ūkio subjektas įregistruotas ar veiklą atitinkamoje srityje pradėjo vėliau, – nuo ūkio subjekto įregistravimo ar veiklos su pirkimu susijusioje srityje pradžios, tiekėjo įmonės pažyma apie gautas pajamas iš projektavimo veiklos (Viešųjų pirkimų įstatymo 51 str. 5 d. 4 p.).

<p>2.2. Vidutinės metinės pajamos iš projektavimo veiklos per paskutinius 3 finansinius metus, o jeigu tiekėjas veiklą atitinkamoje srityje pradėjo vėliau – nuo jo veiklos su pirkimu susijusioje srityje pradžios. Kriterijaus reikšmė – išvedamas metinių veiklos pajamų iš projektavimo veiklos vidurkis per nurodytą laikotarpį. <i>Nustatant reikalavimą, turi būti aiškiai įvardijama veikla, su kuria susijęs atliekamas pirkimas, jos pernelyg nesusiaurinant.</i></p>	
<p>Pastaba dėl 2.1- 2.2 reikalavimų: šie reikalavimai (pasirenkamas tik vienas) gali būti keliami, atsižvelgiant į konkretaus perkamo objekto svarbą, sudėtingumą, reikšmingumą ir apimtį. Dažnais atvejais perkant projektavimo paslaugas reikalaujamos tiekėjo per paskutinius 3 finansinius metus bendrosios ar vidutinės pajamos iš projektavimo veiklos, gali diskriminuoti ir nepagrįstai varžyti tiekėjų dalyvavimą pirkime. Tokie kvalifikacijos reikalavimai neturėtų būti taikomi nedidelės apimties, nesudėtingų sprendinių reikalaujančiuose ir panašiuose projektavimo paslaugų pirkimuose.</p>	
<p>2.3. Profesinės civilinės atsakomybės draudimas</p>	<p>Draudimo įmonės liudijimo kopija ar kiti įrodymai, kad tiekėjas yra apsidraudęs profesinės rizikos draudimu</p>
<p>Pastaba: Kriterijus naudotinas tais atvejais, kai teisės aktai nustato pareigą apsidrausti profesiniu civilinės atsakomybės draudimu. Paprastai teisės aktai nustato ir draudimo reikalavimus, pavyzdžiui, minimalią privalomą draudimo sumą, tad tokių reikalavimų pirkimo vykdytojas savo nuožiūra nenustato.</p>	

3. Techninis ir profesinis pajėgumas *(nustatoma pagal poreikį)*

3.1. Tiekėjo patirtis

Kvalifikacijos reikalavimas	Pateikiami dokumentai
<p>Tiekėjas per paskutinius 3 metus arba per laiką nuo įregistravimo dienos (jeigu veikla vykdyta mažiau nei 3 metus) turi būti tinkamai įvykdęs bent vieną panašią projektavimo ir/ ar projekto vykdymo priežiūros paslaugų sutartį už ne mažesnę kaip (pirkimo vykdytojas nustato vertę iki 0,5 pirkimo objekto vertės) eurų be PVM.</p> <p>Pirkimo vykdytojas gali nurodyti, kad bus atsižvelgiama į atitinkamų paslaugų, suteiktų anksčiau negu prieš 3 metus, įrodymus, jeigu to reikia siekiant užtikrinti tinkamą konkurenciją (Viešųjų pirkimų įstatymo 51 str. 7 d. 2 p.)</p>	<p>Pagrindinių per pastaruosius 3 metus suteiktų paslaugų sąrašas, kuriame nurodytos paslaugų bendros sumos, datos ir paslaugų gavėjai (tiek viešieji, tiek privatieji). Reikiama tiekėjo patirtis gali būti įrodoma užsakovų pažymomis apie tinkamai įvykdytas sutartis.</p>
<p>Pastaba: Pirkimo vykdytojas turi aiškiai apibūdinti, ką laikys panašia, susijusia su pirkimo objektu, sutartimi. Nustatant, kas konkrečiu atveju laikoma panašia sutartimi, neleistina pernelyg susiaurinti pirkimo sutarties dalyko, <i>pavyzdžiui., jei perkamos ypatingo statinio (negyvenamieji pastatai: gydymo paskirties pastatai) projektavimo paslaugos, pirkimo dokumentuose negalima reikalauti, kad tiekėjas būtų įvykdęs gydymo paskirties pastato projektavimo paslaugų teikimo sutartį, pakanka nurodyti, jog tiekėjas turi būti įvykdęs ypatingo statinio negyvenamųjų pastatų (visuomeninės paskirties pastatų) projektavimo paslaugų sutartį.</i></p> <p>Perkant kartu projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugas būtina patirties reikalavime pabrėžti, kad projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugos būtų buvę suteiktos tame pačiame objekte.</p>	

Atkreiptinas dėmesys į prašomų įvykdytų projektavimo paslaugų sutarčių vertes. Projekto vertė dažnai neapsprendžia kokybinio projekto išpildymo ir projekto realios apimties. Nustatant per visą reikalaujamą laikotarpį suminę sutarčių vertę mažiau nei 0,5 pirkimo objekto vertės, daugiau projektuotojų galėtų konkurencingai dalyvauti pirkime.

3.2. Paslaugų teikėjo, ar jo vadovaujančio personalo išsilavinimas ir profesinė kvalifikacija

Kvalifikacijos reikalavimas		Pateikiami dokumentai	
Statinio projekto vadovas, statinio projekto priežiūros vadovas³			
Ypatingieji / neypatingieji statiniai	Nesudėtingieji statiniai	Ypatingieji / neypatingieji statiniai	Nesudėtingieji statiniai
a) turi teisę eiti ypatingojo / neypatingojo ⁶ statinio projekto vadovo / projekto vykdymo priežiūros vadovo ³ pareigas (nurodomos reikalingos statinių grupės pagal STR 1.01.03:2017 galiojančią redakciją)	Turi teisę eiti nesudėtingojo statinio projekto vadovo/ projekto vykdymo priežiūros vadovo ³ pareigas ir turi architekto ar statybos inžinieriaus išsilavinimą (pagal Statybos įstatymo 2 str. 1 ir 92 dalis) ⁴	Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytų institucijų ⁵ išduotų kvalifikacijos atestatų ar užsienio šalies specialistams išduotų dokumentų, patvirtinančių turimą kvalifikaciją kilmės šalyje, kopijos; gyvenimo aprašymų ar kitų dokumentų, įrodančių specialisto patirtį, teikiant kvalifikacijos reikalavimuose nurodytas paslaugas (paslaugų pavadinimas, aprašymas), kopijos.	Išsilavinimą liudijančių diplomų kopijos
b) turi ypatingojo / neypatingojo ⁶ statinio projekto vadovo / projekto vykdymo priežiūros vadovo darbo patirtį bent viename baigtame ⁷ projekte atitinkamoje srityje.			
Statinio projekto dalies vadovas, statinio projekto dalies priežiūros vadovas³			
a) turi teisę eiti ypatingojo / neypatingojo ⁶ statinio projekto dalies vadovo / projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo ³ pareigas (nurodoma reikalingos statinių grupės ir pogrupiai pagal STR 1.01.03:2017 galiojančią redakciją; nurodomos reikiamos projekto dalys pagal STR 1.04.04:2017 galiojančią redakciją)	Turi teisę eiti nesudėtingojo statinio projekto dalies vadovo / projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo ³ pareigas ir turi architekto ar statybos inžinieriaus išsilavinimą (pagal Statybos įstatymo 2 str. 1 ir 92 dalis) ⁴	Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytų institucijų ⁵ išduotų kvalifikacijos atestatų ar užsienio šalies specialistams išduotų dokumentų, patvirtinančių turimą kvalifikaciją kilmės šalyje, kopijos; gyvenimo aprašymų ar kitų dokumentų, įrodančių specialisto patirtį, teikiant kvalifikacijos reikalavimuose nurodytas paslaugas	Išsilavinimą liudijančių diplomų kopijos
b) turi ypatingojo / neypatingojo ⁶ statinio projekto dalies vadovo / projekto dalies vykdymo			

<p>priežiūros vadovo darbo patirtį bent viename baigtame⁷ projekte atitinkamoje srityje.</p> <p>Pastaba: architektūrinės projekto dalies vadovu / architektūrinės projekto dalies vykdymo priežiūros vadovu gali būti tik atestuotas architektas.</p>		<p>(paslaugų pavadinimas, aprašymas), kopijos. Lietuvos Respublikos Architektų rūmų išduotų kvalifikacijos atestatų ar užsienio šalies specialistams išduotų dokumentų, patvirtinančių turimą kvalifikaciją kilmės šalyje, kopijos.</p>	
<p>Statiniai kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje</p>			
<p>Turi teisę eiti ypatingojo / neypatingojo⁶ statinio projekto / projekto vykdymo priežiūros / projekto dalies / projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje</p>		<p>Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytų institucijų⁵ išduotų kvalifikacijos atestatų ar užsienio šalies specialistams išduotų dokumentų, patvirtinančių turimą kvalifikaciją kilmės šalyje, kopijos.</p>	
<p>Tvarkybos darbų projektavimas ar tvarkybos darbų projekto vykdymo priežiūra kultūros paveldo objekte ir kultūros paveldo statinyje</p>			
<p>Turi teisę rengti kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo statinių tvarkybos darbų projektus ir atlikti tvarkybos darbų projekto vykdymo priežiūrą ir/ar vadovauti kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo statinių tvarkybos darbų projektavimui ar tvarkybos darbų projekto vykdymo priežiūrai.</p>		<p>Nekilnojamojo kultūros paveldo specialisto kvalifikacijos atestatas, išduotas Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos arba galiojantis kvalifikacijos atestatas, išduotas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos iki 2017-01-01 (Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo įstatymo 23' str.)</p>	

Sutarties salyga: Užsienio šalių specialistai ² turi pateikti LR teisės aktuose numatytų institucijų ⁵ išduotų teisės pripažinimo dokumentų, patvirtinančių teisę eiti reikalaujamas pareigas, kopijas.	
¹ - užsienio šalių tiekėjai- Europos Sąjungos valstybės narių, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybių, pasirašiusių Europos ekonominės erdvės sutartį, juridiniai asmenys, kitos užsienio organizacijos ir jų padaliniai	
² - užsienio šalių specialistai- Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, piliečiai ir kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis	
³ - projekto vadovu ir projekto vykdymo priežiūros vadovu / projekto dalies vadovu ir projekto dalies vykdymo priežiūros vadovu gali būti skiriami atskiri specialistai, todėl reikalavimai turėti teisę eiti atitinkamas pareigas nurodytiems specialistams turi būti atskirti	
⁴ - vadovauti nesudėtingojo statinio projektavimui, statinio projekto vykdymo priežiūrai, turi teisę asmenys, įgiję Lietuvos Respublikos Statybos įstatymo 2 straipsnio 1 arba 92 dalyje nurodytą išsilavinimą.	
⁵ - LR teisės aktuose numatytos institucijos- valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras, Lietuvos Respublikos Architektų rūmai, Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos.	
⁶ - asmenys, turintys teisę eiti ypatingojo statinio projekto vadovo/ projekto dalies vadovo/ projekto vykdymo priežiūros vadovo/ projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas, turi teisę eiti neypatingojo statinio projekto vadovo/ projekto dalies vadovo/ projekto vykdymo priežiūros vadovo/ projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo pareigas pagal atitinkamą techninės veiklos sritį.	
⁷ - būtina nurodyti, kas laikoma baigtu projektu- ar patvirtintas projektas, ar atlikta projekto ekspertizė ir pan.	
3.3. Paslaugų teikėjo pirkimo sutarčiai vykdyti turimi įrankiai, įrenginiai ar techninės priemonės	
Kvalifikacijos reikalavimas	Pateikiami dokumentai
Tiekėjas turi teisėtai naudotis legalia programine įranga, kuri reikalinga perkamoms paslaugoms teikti.	Pateikiamas licencijuotos projektavimo programinės įrangos sąrašas, įrangą patvirtinančių sertifikatų kopijos, galiojančios programinės įrangos licencijų kopijos ar licencijų nuomos sutarčių kopijos arba kiti lygiaverčiai dokumentai, įrodantys tiekėjo teisę disponuoti legalia programine įranga, reikalinga pirkimo sutarčiai vykdyti.
Pastaba: pirkimo vykdytojas negali nurodyti konkrečios programinės įrangos, o turi prašyti tiekėjo naudotiną įrangą nurodyti pasiūlyme. Sutartyje būtina nustatyti, kad tiekėjas, vykdydamas sutartį, privalo naudoti tik licencijuotą programinę įrangą.	

8. PASIŪLYMŲ VERTINIMO KRITERIJAI

Pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose, be kitų privalomų pirkimo sąlygų, turi nurodyti vertinimo kriterijus, pasiūlymų vertinimo sąlygas ir tvarką. Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 55 straipsniu ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 65 straipsniu pirkimo vykdytojas *ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą išrenka pagal:*

1) kainos ar sąnaudų ir kokybės santykį:

a) *techninius pranašumus, estetines ir funkcines charakteristikas, prieinamumą, tinkamumą visiems vartotojams, socialines, aplinkosaugines ir inovatyvias charakteristikas bei sąžiningos prekybos sąlygas;*

b) *pirkimo sutarčiai įvykdyti paskirtų darbuotojų organizavimą, kvalifikaciją ir patirtį, kai tai daro reikšmingą įtaką pirkimo sutarties įvykdymo kokybei;*

c) *garantinę priežiūrą ir techninę pagalbą, pristatymo sąlygas (pavyzdžiui, pristatymo datą, procesą, trukmę arba įvykdymo laikotarpį);*

2) *sąnaudas, kurios apskaičiuojamos pagal gyvavimo ciklo sąnaudų metodą;*

3) *kainą.*

DĖMESIO

- Rekomenduojama perkant projektavimo paslaugas pasiūlymus vertinti ne pagal mažiausios kainos kriterijų, o pagal sąnaudų ir kokybės santykį.
- Pirkimo vykdytoji ekonominio naudingumo vertinimui rekomenduojama naudotis 2 priede pateiktais kriterijais.
- Pažymėtina, kad tik dviejų kriterijų - kainos ir termino nustatymas nėra tinkamas ekonominio naudingumo vertinimui, taikant kainos ir kokybės santykį.

Statybos įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nurodomi statiniai, kuriems privaloma projekto architektūrinė dalis ir pagal Statybos įstatymo 12 straipsnio 4 dalį ją parengti gali tik atestuoti architektai. Atkreiptinas dėmesys, kad Statybos įstatymo 12 straipsnio 14 dalies 4 punkte nurodyta, kad atestuoti architektai turi pareigą laikytis Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodekso (toliau - Kodeksas). Kodekse nustatyta, kad architektūros paslaugų teikėjas nedalyvauja jokiame projektų ar konkurenciniame konkursuose ir neteikia pasiūlymo, kai darbo ar paslaugų kokybės vertinimas arba būsimo paslaugų teikėjo profesinės kvalifikacijos vertinimas nėra dominuojantis kriterijus. Atsižvelgiant į tai, pirkimo vykdytojas pirksdamas projektavimo paslaugas turėtų taikyti kainos ir kokybės santykį.

Pirkimo vykdytojas turėtų pasirinkti tik objektyviai įvertinamus kokybės kriterijus, kurie sudarytų galimybę įsigyti aukštos kokybės projektavimo paslaugas, kuomet geriau atitinkančias jo poreikius. Pažymėtina, kad *pasirinkti pasiūlymų vertinimo kriterijai neturi pirkimo vykdytoji suteikti neribotos pasirinkimo laisvės ir turi užtikrinti veiksmingą tiekėjų konkurenciją. Pasiūlymų vertinimo kriterijai turi būti suformuluoti taip, kad tiekėjų pasiūlymuose pateiktos informacijos atitiktų nustatytiems pasiūlymų vertinimo kriterijams būtų galima patikrinti. Kilus abejonių, pirkimo vykdytojas turi patikrinti tiekėjo pateiktos informacijos tikslumą ir įrodymus* (Viešųjų pirkimų įstatymo 55 straipsnio 5 dalis ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 64 straipsnio 5 dalis).

Perkant projektavimo paslaugas bei siekiant išrinkti ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, rekomenduojama pasiūlymus vertinti pagal kainos ir kokybės santykį, pirkimo dokumentuose nustatant ir vertinant šiuos kriterijus: kainą, darbuotojų kvalifikaciją ir patirtį, funkcines perkamo objekto (projektavimo paslaugų) charakteristikas (*pavyzdžiui, statinio informacinio modelio sukūrimą, šio modelio grafinės ir negrafinės informacijos išsamumo (detalumo) lygį*), paslaugų suteikimo terminą ir pan.

Pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose privalo nurodyti ekonomiškai naudingiausiam pasiūlymui nustatyti pasirinktus kriterijus, nustatyti kiekvieno kriterijaus lyginamąjį svorį. Kriterijų lyginamasis svoris yra išreiškiamas konkrečiu dydžiu arba nurodant intervalą, į kurį patenka kiekvienam kriterijui priskiriama reikšmė.

Pirkimo vykdymo metu, renkanti ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, turi būti nustatomi tik tokie kriterijai, kurie nereikalauja tiekėjo kūrybinio įdirbio pirkimo objekto atžvilgiu. Vertinimo kriterijai turėtų būti siejami su jau esama situacija, aktualia būsiamam projektavimo procesui ir su tiekėjo įsipareigojimais sutarties vykdymui. Tam, kad nustatytų ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, pirkimo vykdytojas turėtų pasirinkti ne visus galimus / įmanomus kriterijus, o tik tuos, kurie yra tiesiogiai susiję su pirkimo objektu.

Lentelė. Nr.3. **Kainos ir kokybės kriterijų svoriai**

Pirkimo objektas*	Kaina	Darbuotojų kvalifikacija ir patirtis	Socialinis kriterijus	Funkcinės charakteristikos	Paslaugos suteikimo laikas/terminas
nesudėtingas	60-70 proc.	15-20 proc.	0 proc.	10 proc.	10-15 proc.
vidutinio sudėtingumo	40-60 proc.	20-25 proc.	0-5 proc.	10-15 proc.	10-15 proc.
sudėtingas	30-40 proc.	20-25 proc.%	0-5 proc.	15-20 proc.	10-15 proc.

*Atkreipiame dėmesį, kad šiuo atveju pirkimo objekto formuluotė „nesudėtingas“ nėra tapati statinio kategorijai ir šiame kontekste turėtų būti suprantama kaip sutarties objektas, t. y. statinio projektas, nesudėtingai parengiamas, nereikalaujantis ypatingai aukštos tiekėjo kvalifikacijos, dažnai pasitaikantis, įprastas, nepasižymintis sudėtingais projektiniais sprendiniais ir pan. *Pavyzdžiui, nedidelio diametro vandens tiekimo linijos projektas, D kategorijos gatvės kapitalinio remonto projektas ir t.t.* Vidutinio sudėtingumo objektais galėtų būti aukštesnės kategorijos gatvių projektai, modernizavimo projektai, kai neprivalomas ir nerengiamas projekto konkursas ir t.t. Sudėtingi objektai galėtų būti geležinkelių, uostų statinių, sudėtingų hidrotechninių statinių projektai ir kitų statinių, kurių techniniai/ technologiniai parametrai yra svarbesni už estetinius, projektai. Jeigu prioritetą skiriamas estetikai, turėtų būti rengiamas projekto idėjos konkursas.

Pavyzdiniai ekonomiškai naudingiausių pasiūlymų vertinimo kriterijai pateikiami 2 priede. Atkreiptinas dėmesys, kad jame pateiktų vertinimo kriterijų sąrašas nėra baigtinis. Pirkimo vykdytojas, nustatydamas kitus nei rekomenduojama vertinimo kriterijus, privalo juos parinkti taip, kad jie būtų aiškūs, tikslūs, susiję su perkamomis paslaugomis, objektyviai įvertinami, o tiekėjų pasiūlymus būtų galima palyginti tarpusavyje. Nustatant kriterijų reikšmes, jos turi būti ekonomiškai pagrįstos.

PASTABA

- Projektiniai sprendiniai (jų kokybiniai reikalavimai) neturėtų būti nurodomi kaip ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai. Jeigu pirkimo vykdytojas nori tiekėją pasirinkti pagal jo pateiktus projektinius sprendinius, turėtų būti organizuojamas projekto konkursas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka.

9. PASIŪLYMŲ VERTINIMAS

Pirkimo vykdytojas prieš pasiūlymų vertinimą privalo išsiaiškinti, ar nėra tiekėjų pašalinimo pagrindų. Reikalavimai dėl tiekėjų pašalinimo pagrindų nustatomi vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio arba Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 59 straipsnio 1 dalies nuostatomis. Tiekėjas, teikdamas pasiūlymą ar paraišką, turi pateikti Europos bendrąjį viešųjų pirkimų dokumentą (toliau- EBVPD) – aktualią deklaraciją, pakeičiančią kompetentingų institucijų išduodamus dokumentus ir preliminariai patvirtinančią, kad tiekėjas ir subjektai, kurių pajėgumais jis remiasi, neturi pašalinimo pagrindų. EBVPD parengiamas pagal 2016 m. sausio 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2016/7, kuriuo nustatoma Europos bendrojo viešųjų pirkimų dokumento standartinė forma (OL 2016 L 3, p. 16), nustatytą standartinę formą.

DĖMESIO

- Pirkimo vykdytojas, vertindamas tiekėjo pasiūlymą ir nustatęs, kad tiekėjas pirkimo procedūrų metu nuslėpė informaciją ar pateikė melagingą informaciją apie atitiktį pašalinimo pagrindų nebuvimui ar kvalifikacijos reikalavimams, ir pirkimo vykdytojas gali tai įrodyti bet kokiais teisėtomis priemonėmis arba dėl pateiktos melagingos informacijos tiekėjas negali pateikti dokumentų, patvirtinančių atitiktį nustatytiems reikalavimams, pirkimo vykdytojas tokį tiekėją pašalina iš pirkimo procedūrų ir vadovaudamasis Viešųjų pirkimų įstatymo 52 straipsnio ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 63 straipsnio nuostatomis, ne vėliau kaip per 10 dienų Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje skelbia informaciją apie tokį tiekėją.

Pirkimo vykdytojas, vertindamas tiekėjų pasiūlymus, kurių EBVPD patvirtina atitiktį keliamiems reikalavimams:

1. tikrina, ar tiekėjų pasiūlymuose nurodytos paslaugos atitinka techninės specifikacijos reikalavimus, jei reikia, kreipiasi dėl pasiūlymo paaiškinimo ir pan.;

2. vertina, ar tiekėjų pasiūlytos kainos nėra per didelės (nėra didesnės nei planuota pirkimo pradžioje), pirkimo vykdytojui nepriimtinos, ar pasiūlytos kainos nėra neįprastai mažos, jei reikia, kreipiasi į tiekėjus dėl neįprastai mažos kainos pagrindimo;

3. atlieka pasiūlymų vertinimą pagal pirkimo dokumentuose nustatytą ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų;

4. atlieka kitus veiksmus, susijusius su pasiūlymų vertinimu.

5. šame etape gali būti vykdomos derybos (jeigu jos buvo numatytos), teikiami galutiniai pasiūlymai, atliekamas jų vertinimas ir kt., t. y., atliekama tai, kas nustatyta pirkimo dokumentuose.

Pirkimo vykdytojas turi teisę vykdant projektavimo paslaugų pirkimus į viešųjų pirkimų komisijos posėdžius kviesti stebėtojus (valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų atstovus, pateikusius atstovaujamo subjekto įgaliojimus). Stebėtojų neprivaloma kviesti į visus pirkimus. Vykdamas projektavimo paslaugų pirkimus rekomenduojama stebėtojus kviesti į tuos pirkimus, kurių vertės yra didelės, siekiami įsigyti projektai yra svarbūs visuomenei, kur tikėtina didesnė neleistinų susitarimų galimybė, ar kur svarbus viešasis interesas. Pirkimo vykdytojas, įvertinęs visas aplinkybes (administracinius kaštus, turimą patalpų plotą ir pan.) kviečiamų stebėtojų skaičių gali riboti.

Pirkimo vykdytojui rekomenduojama pirkimo dokumentuose numatyti, kad pasiūlyme pateiktos informacijos konfidencialumas turi būti nustatomas tik pagrįstais atvejais. Tiekėjas turi ne formaliai, bet realiai pagrįsti informacijos konfidencialumą.

Visas tiekėjo pasiūlymas negali būti laikomas konfidencialia informacija, todėl konfidencialia informacija nelaikoma:

- prekių, paslaugų ar darbų kaina;
- įkainiai (prekės, paslaugos ar darbo vieneto kaina);
- pateikti tiekėjų pašalinimo pagrindų nebuvimą, atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams patvirtinantys dokumentai;
- informacija apie pasitelktus ūkio subjektus, kurių pajėgumais remiasi tiekėjas, ir subtiekejus.

Taip pat rekomenduojama pirkimo dokumentuose nurodyti, kad teisės aktų nustatyta tvarka, gavus suinteresuotų asmenų prašymą susipažinti su tiekėjo pasiūlymu, pirkimo vykdytojas turi teisę pateikti suinteresuotam asmeniui informaciją, kuri tiek pagal teisės aktus, tiek kaip nurodyta aukščiau negali būti laikoma konfidencialia informacija.

DĖMESIO!

- Siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją, tinkamą projekto vykdymo priežiūrą, pirkimo vykdytojas projektavimo paslaugų pirkimo dokumentuose **turi** numatyti, kad projektuotojas (kartu ir projekto vykdymo priežiūros vykdytojas) ar su juo susiję asmenys, turintys nors vieną balsą kitoje ar trečioje įmonėje ir /arba susiję per valdymo organus, kaip rangovas negalės dalyvauti darbų pirkime.

10. PASIŪLYMUOSE NURODYTOS KAINOS VERTINIMAS

Pirkimo vykdytojas turi pareigą vertindamas tiekėjų pasiūlymus įsitikinti, ar tiekėjų pasiūlyta kaina yra ne per didelė ir priimtina pirkimo vykdytojui, o jeigu nustato, kad tiekėjų pasiūlyme nurodyta kaina atrodo neįprastai maža, privalo pareikalauti, kad tiekėjai ją pagrįstų.

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 5 punktu ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 58 straipsnio 1 dalies 5 punktu *laikoma, kad pasiūlyta kaina yra per didelė ir nepriimtina, jeigu ji viršija pirkimo vykdytojo pirkimui skirtas lėšas, nustatytas ir užfiksuotas pirkimo vykdytojo rengiamuose dokumentuose prieš pradėdant pirkimo procedūrą. Jeigu ekonomiškai naudingiausiame pasiūlyme nurodyta kaina yra per didelė ir nepriimtina ir pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose nėra nurodęs pirkimui skirtų lėšų sumos, kiti pasiūlymų eilėje esantys pasiūlymai laimėjusiais negali būti nustatyti.*

Vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 57 straipsniu ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 66 straipsniu, pirkimo vykdytojas privalo pareikalauti, *kad tiekėjas pagrįstų pasiūlyme nurodytą paslaugų ar jų sudedamųjų dalių kainą arba sąnaudas, jeigu jos atrodo neįprastai mažos. Pasiūlyme nurodyta paslaugų kaina arba sąnaudos visais atvejais turi būti laikomos neįprastai mažomis, jeigu jos yra 30 ir daugiau procentų mažesnės už visų tiekėjų, kurių pasiūlymai neatmesti dėl kitų priežasčių ir kurių pasiūlyta kaina neviršija pirkimui skirtų lėšų, nustatytų ir užfiksuotų pirkimo vykdytojo rengiamuose dokumentuose prieš pradėdant pirkimo procedūrą, pasiūlytų kainų arba sąnaudų aritmetinį vidurkį.*

Pirkimo vykdytojas prašydamas tiekėjo pagrįsti neįprastai mažą kainą turi tiksliai ir aiškiai nurodyti, kaip ir kokius konkrečius pasiūlymo aspektus, kainos sudedamąsias dalis ir (arba) kitus skaičiavimus, aprašymus tiekėjas turi pateikti, siekdamas pagrįsti neįprastai mažą kainą.

Perkant projektavimo paslaugas, rekomenduojama vertinti kiekvienos pozicijos kainą atskirai.

Lentelė. Nr.4. Pavyzdinės kainos pagrindimo sudedamosios dalys

Pozicijos Nr.	Pirkimo objektas	Kaina	Pirkimo vykdytojas, siekdamas įvertinti kainos pagrindimą, privalo prašyti tiekėjo:
1.	1.1. Kai projektavimas vykdomas vienu etapu		1. nurodyti asmenų, teikiančių paslaugą, skaičių bei tiekėjo/įmonės vidutinio darbuotojų darbo užmokesčio dydį, valandų skaičių, reikalingą paslaugos suteikimui; 2. pateikti patiriamų sąnaudų aprašymą (nurodant patalpų eksploatacines sąnaudas, programinės įrangos (turimos ar galimos pasitelkti) sąnaudas, draudimo išlaidas ir kt.); 3. pateikti subteikėjų teikiamų paslaugų kainas.
	1.1.1. Techninio darbo projekto parengimo paslaugos		
	1.2. Kai projektavimas vykdomas dviem etapais		
	1.2.1. Techninio projekto parengimo paslaugos		
	1.2.2. Darbo projekto parengimo paslaugos		
2.	Projekto vykdymo priežiūros paslaugos		1. nurodyti asmenų, teikiančių paslaugą, skaičių bei tiekėjo/įmonės

			vidutinio darbuotojų darbo užmokesčio dydį, valandų skaičių, reikalingą paslaugos suteikimui; 2. nurodyti transporto išlaidas ar pan.
--	--	--	--

Viešųjų pirkimų įstatymo 57 straipsnio 4 dalyje ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 66 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, jog „Kai pirkimo vykdytojas nustato, kad neiįprastai mažos kainos ar sąnaudų pasiūlytos dėl to, kad dalyvis yra gavęs valstybės pagalbą, šis pasiūlymas gali būti atmestas vien šiuo pagrindu, jeigu dalyvis negali per pakankamą pirkimo vykdytojo nustatytą laikotarpį įrodyti, kad valstybės pagalba buvo suteikta teisėtai. Atmetęs pasiūlymą šiuo pagrindu, pirkimo vykdytojas apie tai privalo pranešti Europos Komisijai“.

Primename, kad valstybės pagalba yra parama, kurią valstybė iš savo išteklių teikia tam tikriems ūkio subjektams arba tam tikroms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti, suteikdama išskirtinę ekonominę naudą, kuri neatsirastų rinkos sąlygomis, ir kuri iškraipo konkurenciją bei veikia prekybą tarp Europos Sąjungos valstybių narių. Pavyzdžiui, projektavimo paslaugų pirkime pasiūlymą pateikė mokslo institutas. Grįsdamas neiįprastai mažą kainą tiekėjas nurodė, kad dalyvaudamas komercinėje veikloje, naudojami valstybės lėšomis sukurta infrastruktūra ir dėl to nepatiria išlaidų darbo vietų sukūrimui, licencijų įsigijimui ar pan. Tokiu atveju pirkimo vykdytojas turi įsitikinti, kad tiekėjo išlaidos mažinamos ne dėl neteisėtai suteiktos valstybės pagalbos. Neteisėta valstybės pagalba – tai pagalba kurią valstybės narės teikia nesuderinusios su Europos Komisija (pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108(3) str.) ir kuriai netaikomi pranešimo išimtį numatantys Europos Sąjungos teisės aktai.

11. PIRKIMO SUTARTIES NUOSTATOS

Pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose turi pateikti numatomos sudaryti pirkimo sutarties projektą arba nurodyti svarbiausias sutarties sąlygas. Rekomenduojama visais atvejais kartu su pirkimo dokumentais pateikti sutarties projektą. Rengdamas pirkimo sutarties projektą pirkimo vykdytojas turi vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymo, Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo nuostatomis, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Statybos įstatymu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Architektūros įstatymu, statybos techniniais reglamentais ir kitais norminiais teisės aktais.

Pirkimo sutartis, kai ji sudaroma raštu, turi atitikti Viešųjų pirkimų įstatymo 87 straipsnio 1 dalies ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 95 straipsnio 1 dalies reikalavimus, t. y. pirkimo sutartyje turi būti nustatyta:

- sutarties šalių teisės ir pareigos;
- perkamos paslaugos;
- kainodaros taisyklės;
- mokėjimų tvarka;
- sutarties prievolių įvykdymo terminai;
- sutarties įvykdymo užtikrinimas;
- sutarties peržiūros sąlygos ar pasirinkimo galimybės (jeigu tai numatoma);
- ginčų sprendimo tvarka;
- sutarties nutraukimo atvejai ir tvarka;
- sutarties galiojimas;
- subtiekejai, jeigu vykdant pirkimo sutartį jie pasitelkiami, ir jų keitimo tvarka;
- nurodytas už sutarties vykdymą atsakingas asmuo.

Pirkimo vykdytojas gali nustatyti specialias pirkimo sutarties vykdymo sąlygas, siejamas su ekonominiais, inovacijų, užimtumo, socialinės ir aplinkos apsaugos reikalavimais, jeigu tokios sąlygos yra susijusios su pirkimo objektu, kaip nustatyta Viešųjų pirkimų įstatymo 55 straipsnio 4

dalyje ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 64 straipsnio 4 dalyje ir jeigu jos buvo nurodytos pirkimo dokumentuose.

Nustatant pirkimo sutarties šalių teises ir pareigas, projektavimo paslaugų pirkimo atveju pirkimo vykdytojas turėtų atsižvelgti į Statybos, Architektūros įstatymų, o teritorijų planavimo paslaugų pirkimo atveju – į Teritorijų planavimo įstatyme nustatytus reikalavimus. Pažymėtina, kad šalių teises ir pareigas bei atsakomybės dydį numato civilinis kodeksas bei kiti norminiai teisės aktai, todėl Pirkimo vykdytojas neturėtų pirkimo dokumentuose nustatyti perteklinių nuostatų ir reikalauti tiekėjo prisiimti pareigas bei atsakomybę, kurios tiekėjas, teikdamas pasiūlymą negali net realiai įsivertinti (pvz. reikalavimas tiekėjui prisiimti atsakomybę už viso ar dalies pirkimo vykdytojo finansavimo praradimą), kas tokiu būdu iškreiptų atskirų tiekėjų pasiūlymų kainos skaičiavimą. Tiekėjo civilinės atsakomybės nuostatos turėtų kilti tik iš pačios sutarties (sutartinių) santykių, vadovaujantis protingumo, sąžiningumo ir proporcingumo principais, bei turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžtos sutartyje ir nekelti abejonių sutartį pasirašančioms šalims. Taip pat pirkimo vykdytojas konkurso dokumentuose, o būtent pirkimo sutarčių projektuose neturėtų įtvirtinti iš esmės neriboto tiekėjo atsakomybės principo, kuris pareikalautų neadekvataus dydžio ir nedraudžiamos privalomuoju draudimu projektuotojo atsakomybės, kadangi to pasekmėje tiekėjas, prisiimdamas pirkimo sutartyse nustatytą atsakomybę, pasiūlys ženkliai didesnę perkamų paslaugų kainą nei yra objektyviai pagrįsta. Siekiant subalansuoti tiekėjų atsakomybės sąlygas, užtikrinti, kad tiekėjai nebūtų priversti teikti nepagrįstai didelių kainų pasiūlymų (dėl papildomos, nepibrėžtos rizikos), siūloma nustatyti tiekėjo prievolę atlyginti pirkimo vykdytojo tiesioginius nuostolius, atsiradusius dėl tiekėjo padarytų projektavimo klaidų, esant civilinės atsakomybės sąlygoms, neviršijant dviejų pasirašytos sutarties kainos dydžių. Tokiu atveju bus užtikrintas ES direktyvose ir Viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtintų skaidrumo ir proporcingumo principų laikymasis, pasiektas pagrindinis viešųjų pirkimų tikslas – racionalus biudžeto naudojimas. Tiek tiekėjas, tiek pirkimo vykdytojas, žinodami ribas, galėtų įsivertinti rizikas ir pirkimo vykdytojo atžvilgiu būtų užtikrintas skaidrus pirkimo procesas, o tiekėjo atžvilgiu – pagrįsto pasiūlymo pateikimas.

Pirkimo vykdytojas, atsižvelgdamas į konkretaus pirkimo objektą, t. y. atsižvelgdamas į tai, ar pirkimas vykdomas, neskaidant pirkimo objekto į dalis (pvz. *statinio techninio projekto parengimo paslaugos + darbo projekto parengimo paslaugos + statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos*), ar pirkimas vykdomas, skaidant pirkimo objektą į dalis (pvz. *statinio techninio projekto dalies (pvz. architektūrinės, sklypo sutvarkymo, susisiekimo konstrukcijų, vandentiekio ir nuotekų, šilumos tinklų dalies ir t.t.) parengimo paslaugos + darbo projekto dalies parengimo paslaugos + statinio projekto dalies vykdymo priežiūros paslaugos*) pirkimo sutartyje turi labai aiškiai apibrėžti sutarties dalyką.

Nustatydamas kainodaros taisykles, pirkimo vykdytojas privalo vadovautis Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos nuostatomis. Rekomenduojama perkant projektavimo paslaugas bei siekiant lankstesnio sutarties vykdymo (ypač ilgalaikėms sutartims) kainodaros taisyklėse nustatyti fiksuotos kainos su peržiūra kainos apskaičiavimo būdą. Tais atvejais, kai paslaugų teikimo sutarties trukmė kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnė nei 3 metai, pirkimo vykdytojas privalo numatyti fiksuotą kainą su peržiūra arba kitą kainos apskaičiavimo būdą, kartu pirkimo dokumentuose ir sutartyje numatant peržiūros sąlygas pagal Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos 23.1 punktį.

Pirkimo sutartyje nustatyti mokėjimo laikotarpiai turi atitikti Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo (toliau – Mokėjimų vėlavimo prevencijos įstatymas) 4 ir 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus, t. y. pirkimo sutartyje tarp ūkio subjektų nustatytas mokėjimo laikotarpis negali būti ilgesnis negu 60 kalendorinių dienų, o pirkimo sutartyje tarp ūkio subjektų ir viešųjų subjektų – negali būti ilgesnis negu 30 kalendorinių dienų nuo dienos, kai pirkimo vykdytojas gauna sąskaitą faktūrą arba lygiavertį dokumentą, išskyrus atvejus, nustatytus Mokėjimų vėlavimo prevencijos įstatyme.

Pirkimo vykdytojas sutartyje turi aiškiai nurodyti paslaugų teikimo terminus ir apibrėžti sutarties trukmę. Atkreipdamas dėmesį į tai, kad paslaugų teikimo terminas ir sutarties galiojimo terminas nėra tapatūs. Pažymėtina, kad pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 metų

nuo sutarties sudarymo paslaugų teikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, nustatytus Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 5 dalyje ir Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 94 straipsnio 5 dalyje.

Pirkimo vykdytojas, reikalaudamas pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo Civiliniame kodekse nustatytais prievolių įvykdymo užtikrinimo būdais (netesybomis (bauda, delspinigiais), laidavimu, garantija), turi atsižvelgti į pirkimo sutarties objekto sudėtingumą, sutarties trukmę ir įvertinti prievolių neįvykdymo tikėtiną riziką ir galimus nuostolius. Atkreiptinas dėmesys, kad pirkimo vykdytojui pareikalavus pateikti laidavimą, garantiją, tiekėjai patiria papildomą finansinę naštą, todėl atitinkamai padidėja jų pasiūlymo kaina, todėl tik didelės vertės, ilgos trukmės, sudėtingų ir svarbių projektų parengimo paslaugų pirkimų atvejais pirkimo vykdytojas turėtų reikalauti iš tiekėjo pateikti garantiją, laidavimą ar taikyti kitus papildomus prievolių įvykdymo užtikrinimo būdus. Rekomenduojama pirkimo sutarties prievolių įvykdymo užtikrinimui dėl vėluojamų suteikti paslaugų ar netinkamai suteiktų paslaugų, ar per nustatytą terminą nepašalintų paslaugų kokybės trūkumų, reikalauti netesybų (*pavyzdžiui, nustatyti baudą*). Pirkimo sutartyje nustatyta sutartinė atsakomybė už pirkimo sutartimi sulgytų prievolių nevykdymą ar netinkamą vykdymą, turi būti lygiavertė abiem pirkimo sutarties šalims (*pavyzdžiui, nustatyti delspinigius*).

Statinio projektuotojo civilinė atsakomybė draudžiama privalomuoju draudimu, neatsižvelgiant į projektavimo finansavimo šaltinius, statinio nuosavybės formą bei statinio projektuotojo ar pirkimo vykdytojo juridinį statusą, išskyrus atvejus, kai projektuojami nesudėtingi statiniai ar atliekamas statinio paprastas remontas. Rekomenduojama visais atvejais, kai pagal Statybos įstatymą būtina draustis statinio projektuotojo civilinės atsakomybės draudimu, pirkimo sutartyje nustatyti reikalavimą, kad statinio projektuotojas apdraustų projektuotojo atsakomybę Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu bei pateiktų draudimo liudijimo (poliso) ir draudimo sutarties kopijas. Jeigu draudimo sutartis buvo nutraukta ar pasibaigė anksčiau, negu nurodyta draudimo liudijime (polise), projektuotojas privalo pratęsti (atnaujinti) Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomąją draudimo sutartį.

Siekiant lankstesnio ir paprastesnio pirkimo sutarties vykdymo bei norint ateityje išvengti sutarties šalių ginčų dėl sutarties vykdymo, rekomenduojama pirkimo sutartyje nusistatyti sutarties peržiūros sąlygas (nurodyti atvejus, kada būtų atliekama sutarties peržiūra (*pavyzdžiui, pirkimo sutartyje nurodytų paslaugų suteikimo grafiko koregavimas, suteiktų paslaugų priėmimo-perdavimo tvarkos keitimas ir pan.*), *įskaitant sutarties kainos indeksavimą, atlyginimų darbuotojams peržiūrą ir kt.*) ar pasirinkimo galimybes (*aiškiai nurodyti pasirinkimo galimybes dėl paslaugų teikimo termino, objekto pakeitimo ir pan.*).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nuostatomis, architektūros kūriniai – pastatų ir kitų statinių projektai, brėžiniai, eskizai ir modeliai, taip pat pastatai ir kiti statiniai – yra autorių teisių objektas, todėl pirkimo sutartyje būtina apibrėžti sutarties šalių teises bei pareigas, susijusias su intelektinės nuosavybės teisėmis į paslaugos rezultatą. Rekomenduojama pirkimo sutartyje nurodyti, kad visos turtinės teisės į pagal pirkimo sutartį sukurtą kūrinį, t. y. statinio projektą, maksimalia leistina įstatymuose numatyta apimtimi ir turiniu neatlygintinai perleidžiamos pirkimo vykdytojui (įskaitant, bet neapsiribojant pirkimo vykdytojo teise be atskiro projektuotojo sutikimo naudoti jį savo nuožiūra, kopijuoti, perleisti tretiesiems asmenims, bet tik ta apimtimi, kiek tai susiję su sutarties objektu). Sutartyje turi būti numatyta, kad tiekėjo pasiūlyta kaina apima ir autorinį atlygį, o turtinės teisės perleidžiamos, kai rezultatas perduodamas ir už jį yra tinkamai sumokėta.

Autoriaus (projekto rengėjo) asmeninės neturtinės teisės kitiems asmenims nėra perduodamos, jos nepriklauso nuo autorių turtinių teisių, lieka autoriams (projekto rengėjui) ir tais atvejais, kai turtinės teisės perduodamos kitiems asmenims (Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 38 straipsnio 4 dalis), todėl bet kokių atveju autorius (projekto rengėjas) turi teisę prieštarauti dėl jo parengto projekto iškraipymo ar kitokio pakeitimo, taip pat dėl bet kokio kito kėsimosi į kūrinį, galinčio pažeisti autoriaus garbę ar reputaciją.

DĖMESIO!

- Atkreiptinas dėmesys, kad projektavimą reglamentuojančiuose statybos teisės aktuose (Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 41-42 punktai) numatyta, kad projektuotojas turi savo parengto projekto autorines teises, be to, projekto keitimus ir (ar) papildymus atlieka projektą rengęs projektuotojas, jei šalių tarpusavio susitarimai nenumato kitaip. Siekiant tinkamo autorinių teisių įgyvendinimo, rekomenduojama projektavimo paslaugas (techninio projekto ir darbo projekto parengimo paslaugas arba techninio darbo projekto parengimo paslaugas) pirkti vienu etapu ir paslaugų teikimo sutartį sudaryti su tuo pačiu projektuotoju.

Pirkimo vykdytojas, atsižvelgdamas į pirkimo objekto ypatybes, pirkimo sutartyje turi nurodyti ir aiškiai išskirti, kurios sutarties sąlygos yra esminės, t. y. dėl kokio esminio pirkimo sutarties pažeidimo sutartis jos vykdymo metu galėtų būti nutraukta vienašališkai, o tiekėjas bus įtrauktas į Nepatikimų tiekėjų sąrašą. Pažymėtina, kad pavyzdinio esminio pirkimo sutarties sąlygų sąrašo nėra, nes kiekvienu atveju dėl pirkimo objekto ypatybių esminės sąlygos gali būti skirtingos, todėl pirkimo vykdytojas, nustatydamas esmines pirkimo sutarties sąlygas, kiekvieną kartą turėtų vertinti, kokias sąlygas laikyti esminėmis, priklausančiomis nuo pirkimo objekto. Pirkimo vykdytojas, nustatydamas esmines pirkimo sutarties sąlygas, turi užtikrinti, kad parengtos sąlygos nebus diskriminuojančios ir neproporcingos, atitiks bendruosius teisės principus, veiks pagal teisingumo, sąžiningumo, protingumo reikalavimus bei užtikrins šalių lygiateisiškumą, proporcingumą, teisėtus lūkesčius ir nepiktnaudžiaus teise. Todėl esminėmis pirkimo sutarties sąlygomis turėtų būti nurodomos tos sąlygos, kurių neįvykdymas turėtų esminės reikšmės pirkimo vykdytojui.

DĖMESIO!

- Atkreiptinas dėmesys, kad esminiais pažeidimais laikomi tokie pažeidimai:
1) nustatyti kaip esminiai pagal CK 6.217 straipsnio 2 dalies kriterijus;
2) tiekėjų ir pirkimo vykdytojo apibrėžti esminiai pažeidimai pačioje sutartyje. Teisės aktuose nėra pateiktas esminių pirkimo sutarties pažeidimų sąrašas, todėl kiekvienu atveju tai turėtų būti vertinama atsižvelgiant į konkrečias pirkimo sutarties vykdymo aplinkybes.

Projektavimo paslaugų pirkimo atveju privaloma pirkimo dokumentuose nurodytus ir pirkimo metu vertintus ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus (*pavyzdžiui: paslaugų suteikimo terminas, specialistų kvalifikacija*) pirkimo sutartyje įtvirtinti kaip esmines pirkimo sutarties sąlygas.

Pirkimo sutartyje privaloma nurodyti asmenį, kuris bus atsakingas už sutarties vykdymo priežiūrą, pirkimo sutarties ir jos pakeitimų paskelbimą. Už sutarties vykdymą atsakingas asmuo turi prižiūrėti sutarties vykdymą, t. y. turi tikrinti ir prižiūrėti, ar pirkimo sutartį vykdo tiekėjo pasiūlyme nurodyti specialistai, ar tiekėjas sutartinius įsipareigojimus vykdo tinkamai, ar paslaugas teikia sutartyje nustatytais terminais ir pan.

Rekomenduojama pirkimo sutartyje nusimatyti galimybę pirkimo vykdytojui vertinti tiekėjo teikiamų paslaugų tarpinius rezultatus ir nurodyti tokių vertinimų atlikimo periodiškumą. Siekiant užtikrinti tinkamą sutarties vykdymą ne tik iš tiekėjo, bet ir iš pirkimo vykdytojo pusės, sutartyje turėtų būti numatyti pirkimo vykdytojo įsipareigojimų įvykdymo terminai: dokumentų pateikimo, derinimų, pritarimų, pastabų pateikimui. Išlaikant pusiausvyrą, sankcijos už įsipareigojimų nevykdymą turi būti numatytos abiem sutarties pusėms.

Sutartyje galėtų būti formuluojamos pavyzdžiui tokios nuostatos:

“Tiekėjas per 30 (trisdešimt) dienų nuo sutarties pasirašymo pateikia eskizinius projektinius sprendinius.

Pirkimo vykdytojas ne vėliau kaip per 7 (septynias) dienas nuo projektinių sprendinių gavimo dienos pateikia motyvuotas pastabas arba pritarimą. Pirkimo vykdytojui neatsakius per nurodytą terminą laikoma, kad sprendiniams pritarta.”

„Pirkimo vykdytojas ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo tiekėjo prašymo pateikimo dienos, pateikia tiekėjui papildomą informaciją ar dokumentus, reikalingus tiekėjo sutartinių įsipareigojimų vykdymui. Dokumentų ir/ar duomenų, kuriuos pirkimo vykdytojas turi gauti iš kitų institucijų, pateikimas numatomas per protingą terminą, tačiau ne vėliau kaip per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų, išskyrus jei šalys susitaria kitą terminą.”

“Jei šalys per nustatytą terminą neįvykdo savo įsipareigojimų pateikti dokumentus ir/ar informaciją bei priimti sprendimus, kitai šaliai pareikalavus skaičiuojamos netesybos 0,03 proc. nuo Sutarties kainos už kiekvieną uždelstą dieną. Jeigu įsipareigojimus įvykdyti vėluoja pirkimo vykdytojas, atitinkamą vėlavimo dienų skaičių pratęsimi tiekėjo įsipareigojimų vykdymo terminai“.

Atsižvelgiant į projektavimo paslaugų pirkimo objektą, t. y. įvertinus tai, kad pirkimu įsigyjamos kelios paslaugos (pavyzdžiui statinio techninio projekto parengimo paslaugos + darbo projekto parengimo paslaugos + statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos) ir dalies šių paslaugų teikimas gali nusikelti neribotam laikui (pavyzdžiui darbo projekto parengimo ar statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos bus teikiamos pirkimo vykdytojui atrinkus rangovą) arba sutarties vykdymo metu dėl trečiųjų šalių veikimo ar neveikimo gali būti nukeliami sutartinių įsipareigojimų įvykdymo terminai, rekomenduojama pirkimo sutartyje numatyti galimybę stabdyti sutarties vykdymą.

Dokumento versijos

Versijos numeris	Data	Pastabos, papildoma informacija
1.	2017-12-21	Pradinė dokumento versija . Šis dokumentas

Naujausios versijos ieškokite [VPT svetainėje](#)

Priedai:

Priedas Nr. 1 (Pirkimo objektų matrica).

Priedas Nr. 2 (Kriterijai).

Priedas Nr. 3 (Techninė užduotis).